

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง : การสร้างอัตลักษณ์ศิลปะท้องถิ่น โดยใช้หุ่นสายร่วมสมัย

ชื่อผู้วิจัย : นายนิมิตร พิพิธกุล

ปีที่ทำการวิจัย : 2557

โครงการวิจัยชิ้นนี้เกิดจากการตั้งต้นศึกษากระบวนการดำเนินงานของหุ่นสายเสมา ซึ่งเป็นศิลปะหุ่นสายที่ได้รับการสร้างสรรค์ขึ้นในแนวทางร่วมสมัย โดยใช้การพัฒนาสื่อศิลปะผ่านการนำอัตลักษณ์ท้องถิ่น มาเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์ผลงาน ซึ่งเป็นกระบวนการที่มีการพัฒนารูปแบบ แนวทางเฉพาะ ที่มีกลุ่มเป้าหมายเกิดขึ้นในหลายจังหวัด ทั้งนี้ในกระบวนการวิจัย ได้ใช้กลุ่มพัฒนาสื่อศิลปะหุ่นสายที่ได้เคยดำเนินการมากกว่า 10 ปี คือ

1. โรงเรียนนารีนุกูล จังหวัดอุบลราชธานี
2. โรงเรียนเขายี่สาร จังหวัดสมุทรสงคราม

มาเป็นต้นแบบของกระบวนการพัฒนาอัตลักษณ์ ในกลุ่มพัฒนาสื่อหุ่นสายในอีก 4 พื้นที่ นั่นคือ

1. โรงเรียนบ้านหนองโสน จังหวัดบุรีรัมย์
2. โรงเรียนเขื่อนเจ้าพระยา จังหวัดชัยนาท
3. โรงเรียนบ้านหมูสี จังหวัดนครราชสีมา
4. กลุ่มโรงเรียนในจังหวัดพังงาและภูเก็ต

ทั้งนี้ การศึกษาถึงผลสัมฤทธิ์ของกระบวนการใช้สื่อหุ่นสายสร้างอัตลักษณ์ท้องถิ่น มุ่งเน้น ไปที่

กระบวนการพัฒนาหลักๆ 3 ส่วน คือ

1. ส่วนการพัฒนารูปแบบและการจัดสร้าง ที่บ่งบอกถึงอัตลักษณ์ท้องถิ่น
2. ส่วนกระบวนการศึกษาและพัฒนาฐานข้อมูลท้องถิ่น สู่การสร้างสรรค์เนื้อหาและวิธีการนำเสนอ

ในสื่อศิลปะหุ่นสายในท้องถิ่น

3. ส่วนการพัฒนาต่อยอดการสร้างสรรค์ศิลปะ จากรากฐานองค์ความรู้ท้องถิ่นสู่ แนวทางการใช้

ศิลปะร่วมสมัย

ในส่วนขั้นตอนการดำเนินการวิจัย มุ่งนำองค์ความรู้ของกระบวนการจากโรงเรียนต้นแบบ มาถ่ายทอดในพื้นที่ โดยให้ความสนใจกับแนวทางกระบวนการพัฒนาเชิงประยุกต์ ที่มีลักษณะความต่างของพื้นที่ เป็นปัจจัยในการคิดค้นแสวงหารูปแบบที่เหมาะสม ลงตัวกับวิถีของท้องถิ่นนั้นๆ และสามารถสร้างสรรค์ กระบวนการพัฒนาต่อยอดได้

คำสำคัญ: หุ่นสาย, อัตลักษณ์, เอกลักษณ์, อัตลักษณ์ท้องถิ่น, กระบวนการละครเชิงกลุ่ม, ศิลปะพื้นบ้าน